

Zasady przygotowywania tekstów seminaryjnych

Wymogi techniczne

- zasady ogólne
 - . każdy oddany tekst **musi**
 - ‘ być
 - ` wydrukowany
 - ~ nie napisany odręcznie
 - ` podpisany
 - ` spięty lub zszyty w całość
 - ` z ponumerowanymi stronami
 - ‘ mieć
 - ` szeroki prawy margines (4 cm)
- wydruk komputerowy
 - . tekst rozpoczyna się od imienia i nazwiska autora
 - ‘ w lewym górnym rogu
 - . drukowanie jednostronne
 - . paginacja (numerowanie stron)
 - ‘ od s. 2
 - ‘ na dole po prawej stronie
 - . czcionka
 - ‘ tekst
 - ` Times New Roman 12
 - ‘ tytuł
 - ` Times New Roman 14
 - . tytuł i śródtytuły
 - ‘ wyśrodkowane i pogrubione (**bold**)
 - . interlinia 1,5
 - . marginesy
 - ‘ górny, dolny i lewy – po 2 cm
 - ‘ prawy 4 cm
 - . justacja obustronna
 - . nowy akapit zaczyna się wcięciem
 - . automatyczne dzielenie wyrazów
 - . niepozostawianie osieroconych liter na końcu wiersza (Ctrl+Shift+Spacja)
- zaznaczenia
 - . niczego nie podkreślać
 - . wyrazy wymagające uwypuklenia – **pogrubić**
 - ‘ w tym tytuł pracy
 - ‘ i tytuły rozdziałów
 - . wyrażenia obcojęzyczne – *kursywą*
 - ‘ nie dotyczy imion własnych i nazw
- znaki przestankowe
 - . spacje zostawia się tylko przed myślnikiem
 - . nie należy mylić myślnika (–) z łącznikiem (-)
 - ‘ łącznik jest w środku wyrazu, nie wymaga więc spacji
 - ‘ myślnik jest między wyrazami, wymaga więc spacji
 - . kropkę stawia się zawsze na końcu
 - ‘ po cudzysłowie
 - ‘ po nawiasie
 - ‘ po przypisie
 - . kropki **nie** stawia się na końcu tytułu pracy lub rozdziału

Styl

- zasady podstawowe
 - . unikanie sensacyjnych tytułów
 - . logika wywodów
 - . dobra polszczyzna
 - . erudycja
 - ‘ nie oznacza
 - ` swobody pisania nonsensów
 - ` nieznamomości związków frazeologicznych
 - ‘ socjologia jest
 - ` najpierw nauką
 - ` a dopiero później humanistyką
- obowiązuje język zbliżony do naukowego
 - . nie
 - ‘ potoczny
 - ‘ urzędowy
 - ‘ publicystyczny
 - ‘ poetycki
 - . zdania wyłącznie oznajmujące
 - ‘ nie rozkazujące (wykrzyknikowe)
 - ‘ ani pytające
 - ` które łatwo da się zamienić na mowę zależną
 - ` nie należy pisać: *Która jest godzina?*
 - ` należy pisać: *Powstaje pytanie, która jest godzina.*
- obiektywizacja opisu
 - . czytelnika interesują fakty
 - ‘ nie osoba autora
 - . należy używać
 - ‘ formy bezosobowej
 - ` zrobiono, napisano, można sądzić, wydaje się
 - ‘ trzeciej osoby liczby pojedynczej
 - ` autor niniejszej pracy
 - ‘ w ostateczności strony biernej
 - ` było wykonane
 - . nie należy używać
 - ‘ pierwszej osoby liczby pojedynczej (która robi fatalne wrażenie)
 - ` „ja”, „mnie”, „moje”
 - ‘ pierwszej osoby liczby mnogiej (*pluralis maiestaticus?*)
 - ` „my”, „nas”, „nasze”, „-śmy”
- rzeczowość
 - . należy pisać na temat
 - . im krócej, tym lepiej
 - . nie należy komplikować spraw prostych
- precyzja wyvodu
 - . w języku naukowym w zasadzie nie ma synonimów
 - . należy unikać określeń niejednoznacznych dla czytelnika
- czas gramatyczny
 - . musi odpowiadać czasowi historycznemu
 - ‘ przeszłość historyczną opisuje się w czasie przeszłym
 - ` nie w teraźniejszym
 - ` nie w przyszłym

- ‘ terazniejszość i prawidłowości ogólne opisuje się w czasie terażniejszym
 - ` nie w przyszłym
 - ‘ należy pisać
 - ` Władysław Jagiełło wybrał się pod Grunwald
 - ` syn Zygmunta Starego, który też miał zostać królem
 - ` dwa i dwa jest cztery
 - ‘ nie należy pisać
 - ` „Władysław Jagiełło wybiera się pod Grunwald”
 - ` „syn Zygmunta Starego, który też zostanie królem”
 - ` „dwa i dwa będzie cztery”
 - . tekst jest przeznaczony dla czytelnika, a nie dla autora, więc
 - ‘ w ostatnim rozdziale
 - ` przedstawiono
 - ` jest przedstawione
 - ` zostało przedstawione
 - ‘ a nie: „będzie przedstawione”
- terminologia
 - . obowiązuje terminologia polska
 - ‘ dotyczy to również
 - ` nazw miejscowości za granicą
 - ` imion władców
 - ‘ „poprawność polityczna” jest w tym przypadku kuriozalna
 - ‘ w tekście polskim należy pisać
 - ` Budziszyn, Preszów, Tarnopol, Wilno, Nowy Jork, ksiązę Wilhelm
 - ‘ w tekście polskim **nie** należy pisać
 - ` Bautzen, Prešov, Ternopil, Vilnius, New York, ksiązę William
 - . obowiązuje metryczny system miar
 - ‘ niedopuszczalne jest podawanie
 - ` odległości w milach
 - ` wysokości w stopach
 - ` opadów w calach
- jasność wywodów
 - . należy unikać wyrażeń semantycznie pustych
 - ‘ np. „niezwykle”, „swoisty”, „niejako”
 - . należy unikać wyrażeń niejednoznacznych
 - ‘ np. „w naszym kraju”, „w obecnym stuleciu”, „u nas”
 - . należy unikać kwalifikatorów pozamerytorycznych
 - ‘ np. „znakomity polski uczony Jan Kowalski”, „warszawski socjolog”
 - . należy unikać superlatywów
 - ‘ najwyższych stopni pochwały lub dezaprobaty
 - ` będących symptomem sensacyjności tekstu
 - ‘ np. „doskonały”, „niezmiernie”, „niezwykle”, „ogromnie”
 - . należy unikać pseudosynonimów
 - ‘ np. charakteryzować się ≠ „grzeszyć”
 - dziedzina ≠ „obszar”
 - obecnie ≠ „dzisiaj”
 - poszczególne ≠ „pojedyncze”
 - przestrzeń fizyczna ≠ „przestrzeń geograficzna”
 - rezultat ≠ „efekt”
 - stwierdzić ≠ „powiedzieć”
 - warto ≠ „wypada”

- więzi ≠ „więzy”; więzy ≡ kajdany
- w kategoriach ≠ „przez pryzmat”
- w obrębie ≠ „na terenie”
- w dobie ≠ w epoce
- w oczach ≠ w opinii
- technika ≠ technologia; technologia to technika produkcji
- . należy unikać terminów bezsensownych
 - ‘ np. „instytucje życia publicznego”, „społeczność międzynarodowa”, „klasa polityczna”, „na przestrzeni czasu”
- . należy unikać form hiperpoprawnych
 - ‘ np. „III RP”, „Stany Zjednoczone Ameryki Północnej”
- . należy unikać zbędnych wyliczanek
 - ‘ tekst należy pisać zdaniami, nie hasłami
 - ‘ unikać wyliczanek dłuższych niż na pół strony
- poprawność stylu
 - . należy używać form bezosobowych zamiast strony biernej
 - ‘ np. zrobiono
 - ‘ a nie „zostało zrobione”
 - . nie należy używać bezzasadnego szyku przestawnego
 - ‘ należy pisać
 - ` będzie stanowiąc, antropologia kulturowa, społeczność lokalna
 - ‘ nie należy pisać
 - ` „stanowiąc będzie”, „kulturowa antropologia”, „lokalna społeczność”
 - ‘ panna młoda ≠ młoda panna
 - ‘ profesor zwyczajny ≠ zwyczajny profesor
 - . należy unikać kolokwializmów
 - ‘ np. „robota”, „dogadać się”, „szef dyplomacji”, „na terenie całego kraju”
 - . należy unikać infantylizmów
 - ‘ np. „pieniążki”, „zimowa stolica Polski”
 - . należy unikać pleonazmów
 - ‘ np. „ciągle jeszcze”, „czasy współczesne”, „czynniki sprawcze”, „dynamiczny rozwój”, „naukowo-badawczy”, „poważny problem”, „także i”, „zawartość treściowa”, „zupełnie przeciwny”
 - . należy unikać kontaminacji
 - ‘ np. „od zawsze” = zawsze + od niepamiętnych czasów
 - ‘ „mapowanie” = kartowanie + małpowanie,
 - ‘ „na trzy dni przed” = trzy dni przed + na trzy dni
 - ‘ „wzajemnie sprzeczne” = sprzeczne + wzajemnie się wykluczające
 - . należy unikać oksymoronów (wyrażeń sprzecznych)
 - ‘ np. „mały problem”, „enklawa wykluczenia”, „obiektywna ocena”, „świadomość ludności”
 - . należy unikać kalk językowych
 - ‘ np. „lub/i”
 - ang. *and/or* to po polsku **lub**
 - . należy zachowywać związek zgody
 - ‘ również
 - ` w zdaniach nawiasowych
 - ` w wyliczankach kolumnowych
 - ` gdzie wyrażenia mają być w odpowiednim przypadku
 - ~ niekoniecznie w mianowniku
 - . jednocyfrowe liczebniki główne pisze się w tekście słownie
 - . zdanie nie może się zaczynać od cyfry

- interpunkcja
 - . w wyliczankach
 - ‘ nie może być kropek wewnątrz poszczególnych pozycji
 - ‘ jeśli cała pozycja kończy się przecinkiem lub średnikiem
 - . nie należy wstawiać przecinków w środku związków frazeologicznych
 - ‘ np. mimo że, taki jak
 - . nie należy nadużywać cudzysłowów
 - ‘ utarte wyrażenia frazeologiczne ich nie wymagają
 - ‘ użycie cudzysłowów oznacza dystans do tych wyrażen
 - ` nierzadko ironiczny
 - ` co zwykle kłóci się z intencją autora
 - ‘ wyrażenie *tzw.* wyklucza użycie cudzysłowu
- **myślenie jest obowiązkiem studenta**

Uwagi promotora w tekście elektronicznym

- na zielono zaznaczono** kwestionowane wyrażenia
- na zielono pomniejszonym drukiem zaznaczono wyrażenia do usunięcia
- na niebiesko zaznaczono oddzielone od siebie wyrażenia tworzące**, zdaniem autora, całość logiczną, kwestionowaną przez promotora
- na żółto zaznaczono **wyrażenia, w których** kwestionuje się interpunkcję
- na czerwono zaznaczono wstawki promotora
- { w nawiasie uwagi promotora }
- (-) brak zaliczenia
- zal. tekst zaakceptowany; praca zaliczona